

10. Newson, Carol A. *The Self as Symbolic Space: Constructing Identity and Community at Qumran. STDJ 52.* Leiden: Brill, 2004.
11. Peters, John P. 'Notes on Some Ritual Uses of the Psalms'. *Journal of Biblical Literature* 29. No. 2 (1910). P. 113–125.
12. Selván, Sebastian. *Liturgy and Biblical Interpretation: The Sanctus and the Qedushah.* Indiana: University of Notre Dame Press, 2021.
13. Wilson, Gerald H. 'A First Century C.E. Date for the Closing of the Book of Psalms?'. *Jewish Bible Quarterly* 28. No. 2 (April – June 2000). P. 102–110.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-530-6-55>

Радченко Ю. Ю.

ORCID: 0000-0002-2584-5865

кандидат історичних наук, старший викладач кафедри східної філології

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського;
науковий співробітник

Центр модерної історії імені Миколи Гаєвого;
директор

Центр дослідження міжетнічних відносин Східної Європи

ОБРАЗ ЦАРЯ СОЛОМОНА (ШЛОМО) В КАРАЇМСЬКІЙ МЕДЖУМІ

Ключові слова: караїми, юдаїзм, меджума, цар Соломон.

Вивчення меджум – пам'ятників караїмської письменності – є важливим елементом сучасних єврейських студій. Ці документи проливають світло на багато аспектів сучасної караїмської та єврейської ідентичності на території Центрально-Східної Європи. Єврейський цар Соломон (Шломо) є дуже популярним героєм різних (єврейських, християнських, мусульманських) наративів, де він зображається як мудрець, маг та чудотворець. Інформацію про цього персонажа ТаНаХу можна знайти також у караїмській кримській меджумі, текст якої опублікував на початку 2000-х рр. Авраам Кефелі. Текст, який міститься в згаданій меджумі, багато в чому повторює історію про будівництво Першого Храму царем Соломоном за допомогою черв'яка Шаміра (Вавилонський Талмуд, Гітін 68). Як ця історія могла потрапити до караїмського наративу, якщо згадати про

критичне ставлення караїмів до Талмуду? Чи ця історія відрізняється від того, як її передають рабаніти? Яке нове світло щодо формування ідентичності караїмів Центрально-Східної Європи в ХІХ–ХХ століттях проливають такі історії меджум? Чи можемо ми за допомогою історій з меджум вивчати таке явище, як “народний юдаїзм (караїзм)”. На ці та інші питання я спробую дати відповідь.

Література:

1. Сказки крымских караимов / составил и перевел с караимского Аврагам (Алексей) Кефели = Къырымдаки къарайларнынъ масаллары / тэрджумэлери эдиджи вэ урус алефбэтинэ чэвириджи Аврагъам (Аланкъасар) Кэфэли. Київ : Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України, 2002.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-530-6-56>

Скворцова Д. Д.

ORCID: 0009-0008-9687-3901

Навчально-науковий інститут філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

МОТИВ ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ ІСААКА В СУЧАСНІЙ ІЗРАЇЛЬСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Ключові слова: мотив жертвоприношення Ісаака, Акеда, архетип, конфлікт, віра, мораль.

Актуальність. Жертвоприношення Ісаака (קִרְבַּן יִצְחָק) є основним релігійно-культурним символом, архетипом, глибоко вкоріненим у колективну свідомість єврейського народу, який породжує роздуми щодо складних відносин Ізраїлю та Бога, суперечливих стосунків між людиною, її Землею та народом у соціально-політичному контексті. Події 7 жовтня стали приводом для багатьох сучасних ізраїльських поетів звернутися до мотиву жертвоприношення Ісаака, щоб виразити біль трагедії, обміркувати її причини та наслідки, задуматися над історією свого народу, висловити критику.

Причинами, чому Акеда залишається вічною темою в релігійному контексті, можуть слугувати двосторонність випробування, згаданого